

REDEFINIREA LIBERTĂȚII ÎN ERA INFORMAȚIEI: IMPLICAȚII EDUCAȚIONALE ȘI DREPTURILE OMULUI

Lia ANTON

Manager Iași TV Life, România

lia_anton@yahoo.com

ABSTRACT: Redefining Freedom in the Information Age: Educational and Human Rights Implications.

In the modern information age, technological advances have radically changed the way we access knowledge. This explosion of information has triggered crucial discussions about human rights and freedom. This article explores how this period affects educational methodologies and human rights, highlighting issues such as: mental privacy, cultivating digital literacy and critical thinking, and protecting freedom of expression.

Keywords: *human rights; mental bullying; digital literacy; critical thinking.*

Introducere

Ne-am trezit într-o lume unde limita dintre real și digital a devenit mai greu de distins. Într-o epocă în care o simplă apăsare pe ecran ne poate dezvălui secretele universului sau ne poate conecta cu o persoană de la mii de kilometri distanță, ne confruntăm cu un nou set de dileme.¹ Aceasta nu este doar povestea tehnologiei care modelează lumea noastră, ci și a repercusiunilor sale asupra drepturilor și libertăților noastre fundamentale. Pe măsură ce pășim curajoși în această eră digitală, trebuie să ne întrebăm: *Cum ne protejăm mintea, gândurile și libertățile în fața acestei avalanșe informaționale? Cum modelăm educația pentru a fi pregătiți în fața provocărilor și oportunităților acestei lumi în continuă schimbare?* Haidem să explorăm împreună aceste întrebări cruciale și să căutăm răspunsuri în lumina cunoașterii și a inovației.

1 Nastić, Maja, et al., "The impact of the informational and communication technology on the realization and protection of human rights", *Balkan Social Science Review*, vol. 17, 2021, pp. 75-96. <https://doi.org/10.46763/bssr21170075n>

Era informației a revoluționat modul în care accesăm și împărtășim cunoștințe. Cu apariția tehnologiei și a internetului, informația este la îndemână, disponibilă cu o simplă apăsare de buton. Cu toate acestea, această abundență de informații ridică, de asemenea, întrebări importante despre libertate și drepturile omului.²

Dreptul la intimitate mentală

În era neuromarketingului și a tehnologiilor avansate, dreptul la intimitate mentală devine din ce în ce mai relevant. În contextul în care gândurile și preferințele noastre pot fi înregistrate și analizate, este esențial să protejăm spiritul uman și să ne asigurăm că individul are control asupra propriilor procese mentale.³ Dreptul la intimitate mentală cuprinde ideea că indivizii ar trebui să aibă libertatea de a-și păstra gândurile, credințele și experiențele interioare private, fără intruziune sau manipulare externă.⁴

Instituțiile educaționale joacă un rol esențial în promovarea conștientizării și apărarea dreptului la intimitate mentală. Acestea au responsabilitatea de a educa studenții despre implicațiile etice ale tehnologiei și despre importanța protejării propriilor gânduri și convingeri.⁵ Integrând discuții despre intimitatea mentală în curriculum, instituțiile educaționale pot crește conștientizarea asupra potențialelor riscuri și provocări asociate cu colectarea și analiza gândurilor și preferințelor personale.⁶

2 Ioan-Gheorghe Rotaru, *Om-Demnitare-Libertate*, Cluj-Napoca, Editura Risoprint, 2019, pp. 208-215; Cristian-Vasile Petcu, „Cadrul juridic al dialogului ecumenic creștin” (“The legal framework of Christian ecumenical dialogue”), In volumul Simpozionului Internațional “Itinerario e il contenuto del formare ecumenico-studi ecumenici - Venetia”, Istituto di studi ecumenici S. Bernardino, Veneția, 2008, pp. 422 – 450.

3 Ienca, Marcello, et al., “Towards new human rights in the age of neuroscience and neurotechnology”, *Life Sciences, Society and Policy*, vol. 13, no. 1, 2017. <https://doi.org/10.1186/s40504-017-0050-1>

4 Sieber, Alexander, et al. “Souled out of rights? – predicaments in protecting the human spirit in the age of neuromarketing”, *Life Sciences, Society and Policy*, vol. 15, no. 1, 2019. <https://doi.org/10.1186/s40504-019-0095-4>

5 Parsons, Thomas D., et al., “Ethics and educational technologies”, *Educational Technology Research and Development*, vol. 69, no. 1, 2020, pp. 335-338. <https://doi.org/10.1007/s11423-020-09846-6>

6 Coburn, Cynthia E., et al. “Research–practice partnerships in education”, *Educational Researcher*, vol. 45, no. 1, 2016, pp. 48-54. <https://doi.org/10.3102/0013189x16631750>

În plus, față de creșterea conștientizării, instituțiile educaționale pot pleda pentru politici și practici care protejează dreptul la intimitate mentală.⁷ Acestea pot colabora cu responsabilii de elaborarea politicilor, companiile de tehnologie și alte părți interesate pentru a dezvolta linii directoare și reglementări care asigură controlul indivizilor asupra propriilor procese mentale. Acest lucru poate implica pledoaria pentru legi mai stricte privind protecția datelor, promovarea transparenței în practicile de colectare a datelor și încurajarea dezvoltării tehnologiilor care prioritizează intimitatea și consimțământul.⁸

Prin prioritizarea dreptului la intimitate mentală în educație, putem împuternici indivizii să navigheze în peisajul digital cu încredere și să-și protejeze experiențele interioare de intruziuni nejustificate. Acest lucru nu doar protejează autonomia individuală și libertatea de gândire, dar contribuie și la bunăstarea generală și demnitatea indivizilor în era informației.

Alfabetizare digitală și gândire critică

Alfabetizarea digitală este o competență esențială în secolul 21, deoarece cuprinde capacitatea de a accesa, analiza, evalua și crea informații folosind tehnologiile digitale, conform lui Reddy și alții (2020)⁹. Nu se limitează doar la competențe tehnice, ci include și gândirea critică, alfabetizarea media și alfabetizarea informațională.¹⁰ Alfabetizarea digitală este esențială pentru ca indivizii să navigheze în peisajul digital, să se angajeze critic cu conținutul online și să ia decizii informate.¹¹

7 Ion, Georgeta, et al., "Understanding the role, expectations, and challenges that policy-makers face in using educational research", *Education Sciences*, vol. 9, no. 2, 2019, p. 81. <https://doi.org/10.3390/educsci9020081>

8 Alazmi, Ayesah A., et al., "Closing the gap between research and policy-making to better enable effective educational practice: a proposed framework", *Educational Research for Policy and Practice*, vol. 22, no. 1, 2022, pp. 91-116. <https://doi.org/10.1007/s10671-022-09321-4>

9 Reddy, Pritika, et al., "Digital literacy: a catalyst for the 21st century education". 2020 IEEE Asia-Pacific Conference on Computer Science and Data Engineering (CSDSE), 2020. <https://doi.org/10.1109/csde50874.2020.9411548>

10 Livingstone, Sonia, et al., "Media literacy and the challenge of new information and communication technologies". *The Communication Review*, vol. 7, no. 1, 2004, pp. 3-14. <https://doi.org/10.1080/10714420490280152>

11 Littlejohn, Allison, et al., "Learning at the digital frontier: a review of digital literacies in theory and practice". *Journal of Computer Assisted Learning*, vol. 28, no. 6, 2012, pp. 547-556. <https://doi.org/10.1111/j.1365-2729.2011.00474.x>

Gândirea critică este o componentă fundamentală a alfabetizării digitale.¹² Aceasta presupune capacitatea de a analiza și evalua informația în mod critic, de a pune la îndoială presupunerile și de a face judecăți rationale.¹³ Abilitățile de gândire critică sunt esențiale pentru ca indivizii să evalueze credibilitatea și fiabilitatea informațiilor online.¹⁴ Acestea permit indivizilor să identifice părtinirile, dezinformarea și propaganda.¹⁵

Cercetările au arătat că alfabetizarea digitală și abilitățile de gândire critică sunt interconectate.¹⁶ Alfabetizarea digitală oferă indivizilor instrumentele și competențele necesare pentru a accesa și evalua informația în mod critic, în timp ce abilitățile de gândire critică permit indivizilor să aplice eficient alfabetizarea digitală.¹⁷ Dezvoltarea abilităților de gândire critică este crucială în era digitală, deoarece indivizii sunt constant expuși la cantități vaste de informații din diverse surse.¹⁸

Instituțiile educaționale au un rol esențial în promovarea alfabetizării digitale și a abilităților de gândire critică.¹⁹ Integrearea alfabetizării

12 Magno, Carlo, et al., "The role of metacognitive skills in developing critical thinking", *Metacognition and Learning*, vol. 5, no. 2, 2010, pp. 137-156. <https://doi.org/10.1007/s11409-010-9054-4>

13 Indah Nur, Rohmani, et al., "The research Competence, Critical Thinking Skills and Digital Literacy of Indonesian EFL Student", *Journal of Language Teaching and Research*, vol. 13, no. 2, 2022, pp. 315-324. <https://doi.org/10.17507/jltr.1302.11>

14 Goodfellow, Robin, et al., "Literacy, literacies and the digital in higher education", *Teaching in Higher Education*, vol. 16, no. 1, 2011, pp. 131-144. <https://doi.org/10.1080/13562517.2011.544125>

15 Amgott, Natalie, et al., "Critical literacy in #digitalactivism: collaborative choice and action", *The International Journal of Information and Learning Technology*, vol. 35, no. 5, 2018, pp. 329-341. <https://doi.org/10.1108/ijilt-05-2018-0060>

16 Indah Nur, Rohmani, et al., "The research Competence, Critical Thinking Skills and Digital Literacy of Indonesian EFL Student", *Journal of Language Teaching and Research*, vol. 13, no. 2, 2022, pp. 315-324. <https://doi.org/10.17507/jltr.1302.11>

17 Ninghardjanti, Patni, et al., "Building critical thinking skills through a new design mobile-based interactive learning media knowledge framework", *International Journal of Interactive Mobile Technologies (IJIM)*, vol. 15, no. 17, 2021, p. 49. <https://doi.org/10.3991/ijim.v15i17.23801>

18 Samsudin, Didin, et al., "The influence of learning styles and metacognitive skills on students' critical thinking in the context of student creativity program", *International Journal of Education*, vol. 11, no. 2, 2019, p. 117. <https://doi.org/10.17509/ije.v11i2.14750>

19 Laar, Ester v., et al., "Determinants of 21st-century skills and 21st-century digital skills for workers: a systematic literature review", *SAGE Open*, vol. 10, no. 1, 2020, p. 215824401990017. <https://doi.org/10.1177/2158244019900176>

digitale în curriculum poate îmbunătăți abilitățile de gândire critică ale studenților.²⁰ Profesorii au, de asemenea, un rol esențial în promovarea alfabetizării digitale și a abilităților de gândire critică în rândul studenților.²¹

Alfabetizarea digitală și abilitățile de gândire critică sunt strâns legate și esențiale în era digitală. Acestea permit indivizilor să navigheze peisajul digital, să evalueze informația în mod critic și să ia decizii informate. Instituțiile educaționale și profesorii au un rol semnificativ în promovarea și dezvoltarea acestor competențe în rândul studenților.

Protejarea libertății de exprimare

Deși internetul a oferit o platformă prin care indivizii pot exprima liber opiniile, acesta a generat și provocări, precum hărțuirea online și discursul instigator la ură. Instituțiile educaționale au responsabilitatea de a promova un mediu care încurajează comportamentul online respectuos și responsabil, protejând totodată libertatea de exprimare a individului.

Hărțuirea online și discursul instigator la ură pot avea consecințe severe, inclusiv prejudicii psihologice, excludere socială și suprimarea vocii celor marginalizați²². Instituțiile de învățământ pot juca un rol crucial în abordarea acestor probleme prin implementarea unor programe cuprinzătoare de cetățenie digitală care să educe studenții despre drepturile și responsabilitățile lor în sfera digitală.

Programele de cetățenie digitală ar trebui să accentueze importanța comunicării online respectuoase și incluzive. Studenților ar trebui să li se învețe despre impactul potențial al cuvintelor și acțiunilor lor online și despre considerațiile etice implicate în exprimarea opiniilor lor.²³ De ase-

20 Hinrichsen, Juliet, et al., "The five resources of critical digital literacy: a framework for curriculum integration", *Research in Learning Technology*, vol. 21, 2014. <https://doi.org/10.3402/rlt.v21.21334>

21 Kurniawati, Nia, et al., "The praxis of digital literacy in the efl classroom: digital-immigrant vs digital-native teacher", *Indonesian Journal of Applied Linguistics*, vol. 8, no. 1, 2018. <https://doi.org/10.17509/ijal.v8i1.11459>

22 Douglas, David, et al., "Doxing: a conceptual analysis", *Ethics and Information Technology*, vol. 18, no. 3, 2016, pp. 199-210. <https://doi.org/10.1007/s10676-016-9406-0>

23 COMISIA EUROPEANĂ Bruxelles, 15.12.2020 COM (2020) 825 final 2020/0361 (COD) Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI privind o piață unică pentru serviciile digitale (Actul legislativ privind serviciile digitale) și de modificare a Directivei 2000/31/CE (Text cu relevanță pentru SEE).

menea, aceștia ar trebui să învețe despre limitele legale ale libertății de exprimare, înțelegând că aceasta nu este un drept absolut și că nu ar trebui să încalce drepturile și bunăstarea altora.

În plus, instituțiile educaționale ar trebui să furnizeze resurse și sisteme de suport pentru a aborda cazurile de hărțuire și discurs instigator la ură online. Aceasta poate include stabilirea unor mecanisme clare de raportare, furnizarea de servicii de consiliere pentru persoanele afectate și implementarea de măsuri disciplinare pentru cei care se angajează în comportamente online dăunătoare. Adoptând o abordare proactivă pentru a aborda aceste probleme, instituțiile educaționale pot crea un mediu online mai sigur și mai incluziv pentru studenții lor.

Pe lângă abordarea comportamentelor negative, instituțiile educaționale ar trebui, de asemenea, să promoveze forme pozitive de exprimare și dialog. Acestea pot încuraja studenții să se angajeze în discuții constructive, să promoveze empatia și înțelegerea și să cultive o cultură de respect pentru perspective diverse. Cultivând aceste valori, instituțiile educaționale îi pot împuternici pe studenți să își exercite libertatea de exprimare într-o manieră responsabilă și respectuoasă.²⁴

În ultimă instanță, protejarea libertății de exprimare în era digitală necesită o abordare multifacetată care echilibrează drepturile indivizilor cu necesitatea de a preveni prejudiciile și de a menține un mediu online sigur. Instituțiile educaționale au un rol esențial în acest proces, echipând studenții cu cunoștințele, abilitățile și valorile necesare pentru a naviga în lumea digitală în mod responsabil și a contribui la o societate mai incluzivă și democratică.

Abordarea inegalităților digitale

În era informației, accesul la tehnologie și internet este esențial pentru ca indivizii să își exercite dreptul la informare și să participe deplin la societate. Cu toate acestea, inegalitățile digitale persistă, cu comunitățile marginalizate adesea lipsite de acces la resursele și infrastructura necesare. Instituțiile educaționale ar trebui să lucreze în direcția reducerii acestei diviziuni digitale, oferind un acces egal la tehnologie și programe de alfabetizare digitală, asigurând că toată lumea are ocazia de a beneficia de bogăția informației disponibile online.

24 Cristian-Vasile Petcu, „Pacea și dreptatea după cărțile profeților mari”, In *Annales Universitatis Valachiae*, Facultatea de Teologie, Târgoviște, 2005, pp. 448-458.

Inegalitățile digitale se referă la disparitățile în accesul și utilizarea tehnologiilor digitale și a internetului. Aceste inegalități sunt adesea înrădăcinate în factori socio-economici, cu comunitățile marginalizate confruntându-se cu bariere precum resurse financiare limitate, lipsa infrastructurii și competențe digitale insuficiente. Aceste disparități pot agrava și mai mult inegalitățile sociale și economice existente, limitând capacitatea indivizilor de a accesa informații, oportunități educaționale și de a participa la economia digitală²⁵

Instituțiile de învățământ²⁶ au un rol esențial în abordarea inegalităților digitale. Acestea pot lucra pentru a oferi un acces egal la tehnologie, asigurându-se că toți studenții au acces la calculatoare, conectivitate la internet și alte unelte digitale necesare. Aceasta poate implica inițiative precum furnizarea de laptopuri sau tablete studenților, stabilirea de laboratoare de calcul în școli sau parteneriate cu organizații comunitare pentru a extinde accesul la internet în zonele defavorizate.

În plus față de furnizarea accesului la tehnologie, instituțiile educaționale ar trebui să prioritizeze și programele de alfabetizare digitală. Aceste programe ar trebui să aibă ca scop dotarea indivizilor cu competențele și cunoștințele necesare pentru a naviga eficient în lumea digitală²⁷. Alfabetizarea digitală cuprinde nu numai abilitățile tehnice de a utiliza instrumente digitale, dar și abilitățile de gândire critică pentru a evalua informațiile, proteja datele personale și a se angaja responsabil în spații online.

Integrând alfabetizarea digitală în curriculum, instituțiile educaționale pot împuternici studenții să devină participanți activi în societatea digitală. Acest lucru include predarea studenților despre cum să caute informații de încredere, să evalueze critic sursele și să se angajeze în comunicare online responsabilă. Programele de alfabetizare digitală ar trebui, de asemenea, să abordeze probleme precum siguranța online, confidențialitatea și considerațiile etice în sfera digitală.

25 Susținerea și Dezvoltarea Centrului Educațional de Excelență (romaniannitedfund.org) (accesat 16 octombrie 2023)

26 Ioan-Gheorghe Rotaru, "Valences of Education", în *Proceedings of the 24th International RAIS Conference on Social Sciences and Humanities*, August 15-16, 2021, Princeton, NJ, United States of America, pp. 190-196.

27 Konikoff, Daniel, et al. "Gatekeepers of toxicity: reconceptualizing twitter's abuse and hate speech policies", *Policy & Internet*, 2021. <https://doi.org/10.1002/poi3.265>

Mai mult, instituțiile educaționale pot colabora cu organizații comunitare, agenții guvernamentale și parteneri din sectorul privat pentru a extinde infrastructura digitală în zonele defavorizate. Aceasta poate implica inițiative precum stabilirea de centre comunitare cu acces la internet, furnizarea de unități mobile de internet sau pledoaria pentru politici care promovează accesul universal la conectivitate la internet, accesibilă și fiabilă.

Abordând inegalitățile digitale, instituțiile educaționale²⁸ pot contribui la crearea unei societăți mai incluzive și echitabile. Accesul egal la tehnologie și programele de alfabetizare digitală pot împuternici indivizii din comunitățile marginalizate să depășească barierele, să acceseze informații și să participe deplin în era digitală. Acest lucru nu numai că îmbunătățește oportunitățile lor educaționale, dar le permite și să se angajeze în participare civică, activități economice și interacțiuni sociale care se bazează tot mai mult pe tehnologiile digitale.

Concluzie

Era informațională prezintă atât oportunități, cât și provocări pentru educație și drepturile omului. Pe măsură ce redefinim libertatea în această eră digitală, este esențial ca instituțiile de învățământ să abordeze implicațiile erei informaționale asupra vieții private, gândirii critice, libertății de exprimare, inegalităților digitale și utilizării etice a datelor. Prin echiparea indivizilor cu abilitățile și cunoștințele necesare, îi putem împuternici să navigheze în peisajul digital în mod responsabil și să își protejeze drepturile fundamentale în era informațională.

Bibliografie

- ♦ ALAZMI, Ayesha A., et al., "Closing the gap between research and policy-making to better enable effective educational practice: a proposed framework", *Educational Research for Policy and Practice*, vol. 22, no. 1, 2022, pp. 91-116. <https://doi.org/10.1007/s10671-022-09321-4>
- ♦ AMGOTT, Natalie, et al., "Critical literacy in #digitalactivism: collaborative choice and action", *The International Journal of Information and Learning*

28 Ioan-Gheorghe Rotaru, "Current Values of Education and Culture", în *Proceedings of the 24th International RAIS Conference on Social Sciences and Humanities*, August 15-16, 2021, Princeton, NJ, United States of America, pp. 87-92.

- Technology*, vol. 35, no. 5, 2018, pp. 329-341. <https://doi.org/10.1108/ijilt-05-2018-0060>
- COBURN, Cynthia E., et al., "Research–practice partnerships in education", *Educational Researcher*, vol. 45, no. 1, 2016, pp. 48-54. <https://doi.org/10.3102/0013189x16631750>
 - COMISIA EUROPEANĂ, Bruxelles, 15.12.2020 COM (2020) 825 final 2020/0361 (COD) Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI privind o piață unică pentru serviciile digitale (Actul legislativ privind serviciile digitale) și de modificare a Directivei 2000/31/CE (Text cu relevanță pentru SEE).
 - DOUGLAS, David, et al., "Doxing: a conceptual analysis", *Ethics and Information Technology*, vol. 18, no. 3, 2016, pp. 199-210. <https://doi.org/10.1007/s10676-016-9406-0>
 - GOODFELLOW, Robin, et al., "Literacy, literacies and the digital in higher education", *Teaching in Higher Education*, vol. 16, no. 1, 2011, pp. 131-144. <https://doi.org/10.1080/13562517.2011.544125>
 - HINRICHSEN, Juliet, et al., "The five resources of critical digital literacy: a framework for curriculum integration", *Research in Learning Technology*, vol. 21, 2014. <https://doi.org/10.3402/rlt.v21.21334>
 - IENCA, Marcello, et al., "Towards new human rights in the age of neuroscience and neurotechnology", *Life Sciences, Society and Policy*, vol. 13, no. 1, 2017. <https://doi.org/10.1186/s40504-017-0050-1>
 - INDAH NUR, Rohmani, et al., "The research Competence, Critical Thinking Skills and Digital Literacy of Indonesian EFL Student", *Journal of Language Teaching and Research*, vol. 13, no. 2, 2022, pp. 315-324. <https://doi.org/10.17507/jltr.1302.11>
 - ION, Georgeta, et al., "Understanding the role, expectations, and challenges that policy-makers face in using educational research", *Education Sciences*, vol. 9, no. 2, 2019, p. 81. <https://doi.org/10.3390/educsci9020081>
 - KONIKOFF, Daniel, et al., "Gatekeepers of toxicity: reconceptualizing twitter's abuse and hate speech policies", *Policy & Internet*, 2021. <https://doi.org/10.1002/poi3.265>
 - KURNIAWATI, Nia, et al., "The praxis of digital literacy in the efl classroom: digital-immigrant vs digital-native teacher", *Indonesian Journal of Applied Linguistics*, vol. 8, no. 1, 2018. <https://doi.org/10.17509/ijal.v8i1.11459>

- LAAR, Ester v., et al., “Determinants of 21st-century skills and 21st-century digital skills for workers: a systematic literature review”, *SAGE Open*, vol. 10, no. 1, 2020, p. 215824401990017. <https://doi.org/10.1177/2158244019900176>
- LITTLEJOHN, Allison, et al., “Learning at the digital frontier: a review of digital literacies in theory and practice”, *Journal of Computer Assisted Learning*, vol. 28, no. 6, 2012, pp. 547-556. <https://doi.org/10.1111/j.1365-2729.2011.00474.x>
- LIVINGSTONE, Sonia, et al., “Media literacy and the challenge of new information and communication technologies”, *The Communication Review*, vol.7,no.1,2004,pp.3-14.<https://doi.org/10.1080/10714420490280152>
- MAGNO, Carlo, et al., “The role of metacognitive skills in developing critical thinking”, *Metacognition and Learning*, vol. 5, no. 2, 2010, pp.137-156. <https://doi.org/10.1007/s11409-010-9054-4>
- NASTIC, Maja, et al., “The impact of the informational and communication technology on the realization and protection of human rights”, *Balkan Social Science Review*, vol. 17, 2021, pp. 75-96. <https://doi.org/10.46763/bssr21170075n>
- NINGHARDJANTI, Patni, et al., “Building critical thinking skills through a new design mobile-based interactive learning media knowledge framework”, *International Journal of Interactive Mobile Technologies (IJIM)*, vol. 15, no. 17, 2021, p. 49. <https://doi.org/10.3991/ijim.v15i17.23801>
- PARSONS, Thomas D., et al., “Ethics and educational technologies”, *Educational Technology Research and Development*, vol. 69, no. 1, 2020, pp. 335-338. <https://doi.org/10.1007/s11423-020-09846-6>
- PETCU, Cristian-Vasile, „Pacea și dreptatea după cărțile profeților mari”, In *Annales Universitatis Valachiae*, Facultatea de Teologie, Târgoviște, 2005, pp. 448-458.
- PETCU, Cristian-Vasile, „Cadrul juridic al dialogului ecumenic creștin” (“The legal framework of Christian ecumenical dialogue”), In volumul Simpozionului Internațional “Itinerario e il contenuto del formare ecumenico-studi ecumenici - Venetia”, Instituto di studi ecumenici S. Bernardino, Veneția, 2008, pp. 422 – 450.
- REDDY, Pritika, et al., “Digital literacy: a catalyst for the 21st century education”, *2020 IEEE Asia-Pacific Conference on Computer Science and Data Engineering (CSDE)*, 2020. <https://doi.org/10.1109/csde50874.2020.9411548>

- ROTARU, Ioan-Gheorghe, “Current Values of Education and Culture”, în *Proceedings of the 24th International RAIS Conference on Social Sciences and Humanities*, August 15-16, 2021, Princeton, NJ, United States of America, pp. 87-92.
- ROTARU, Ioan-Gheorghe, “Valences of Education”, în *Proceedings of the 24th International RAIS Conference on Social Sciences and Humanities*, August 15-16, 2021, Princeton, NJ, United States of America, pp. 190-196.
- ROTARU, Ioan-Gheorghe, *Om-Demnitare-Libertate*, Cluj-Napoca, Editura Risoprint, 2019.
- SAMSUDIN, Didin, et al., “The influence of learning styles and metacognitive skills on students’ critical thinking in the context of student creativity program”, *International Journal of Education*, vol. 11, no. 2, 2019, p. 117. <https://doi.org/10.17509/ije.v11i2.14750>
- SIEBER, Alexander, et al., “Souled out of rights? – predicaments in protecting the human spirit in the age of neuromarketing”, *Life Sciences, Society and Policy*, vol. 15, no. 1, 2019. <https://doi.org/10.1186/s40504-019-0095-4>
- Susținerea și Dezvoltarea Centrului Educațional de Excelență (romania-nunitedfund.org) (accesat 16 octombrie 2023).